

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy K. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 22 września 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu prawo do emerytury od dnia 28 lipca 2015 r.

(-) SSO Jolanta Łanowy

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 września 2015r. - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił K. W. prawa do emerytury, albowiem nie udokumentował pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku, wynoszącym co najmniej 15 lat. W szczególności nie uwzględniono do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 1.09.1972r. do 31.12.1998r. ponieważ wykonywanie pracy na różnych stanowiskach, w obszarze odrębnych działów wyklucza możliwość spełnienia wymogu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu, przewidzianym na danym stanowisku.

Ubezpieczony K. W. wniósł odwołanie od tej decyzji, domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. Podniósł, iż w spornym okresie tj. od 1.09.1972r. do 31.12.1998r. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza. A okoliczności te mogą potwierdzić świadkowie.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał argumentację jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podniesiono, iż nie uwzględniono okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 1.09.1972r. do 31.12.1998r. ponieważ wykonywanie pracy na różnych stanowiskach tj.

spawacza oraz monter instalacji sanitarnych, w obszarze odrębnych działów wyklucza możliwość spełnienia wymogu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu, przewidzianym na danym stanowisku.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Ubezpieczony K. W. urodził się (...)

W dniu 1 czerwca 2015r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z obniżonego wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Po przeanalizowaniu sprawy, decyzją z dnia 22 września 2015r. - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił K. W. prawa do emerytury. W ocenie organu rentowego ubezpieczony nie udokumentował pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na dzień 31.12.1998r. - wynoszącym co najmniej 15 lat. W szczególności nie uwzględniono do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 1.09.1972r. do 31.12.1998r. na stanowisku monter izolacji sanitarnych oraz spawacza (zakład pracy powołał się na rozp. R.M. z dnia 7.02.183r. wykaz A dział .5 poz. 12 - bez wskazania czasokresów zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach), ponieważ uznano, iż wykonywanie pracy na różnych stanowiskach, w obszarze odrębnych działów wyklucza możliwość spełnienia wymogu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu, przewidzianym na danym stanowisku.

Odwołujący w odwołaniu twierdził, iż w spornym okresie pracował wyłącznie na stanowisku spawacza i powołał się na wpisy w książeczce spawacza.

Odwołujący w okresie od 1.09.1972r. do 31 marca 1999r. był pracownikiem (...) Przedsiębiorstwa (...). Przedsiębiorstwo to wykonywało prace na rzecz przemysłu węglowego, w zakładach mechanicznej przeróbki węgla, sortowniach, w kotłowniach, stacjach uzdatniania wody, w szczególności zajmowało się wymianą systemów centralnego ogrzewania, a także wymianą ciągów technologicznych. Prace wykonywane były podczas ruchu zakładu. Przedsiębiorstwo zatrudniało około 1000 pracowników.

Pracownicy świadczyli pracę m. in. w brygadach montersko-spawalniczych. W zależności od rodzaju prac brygady te liczyły nawet po 25 osób.

Odwołujący w już początkowym okresie zatrudnienia był zatrudniony w brygadzie montersko spawalniczej, na stanowisku monter. Jego prac w tym okresie polegała głównie na pomocy spawaczom. W 1979r. odwołujący w okresie od 3 września do 30 listopada uczęszczał na kurs spawalniczy- spawacz gazowego, po którym uzyskał uprawnienia spawacza, a książeczkę spawalniczą wydano mu 21 grudnia 1979r.. Od momentu uzyskania uprawnień spawacza pracował wyłącznie na stanowisku spawacza, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W aktach osobowych odwołującego znajduje się pismo z dnia 30.01.1982r. z którego wynika, iż odwołujący K. W. został zaliczony do I kategorii zatrudnienia jako spawacz od dnia 19 stycznia 1982r.

Wraz z odwołującym w tym samym zakładzie pracy pracowali F. P. i M. S.. F. P. zatrudniony był od 1986r. do 1999r. na stanowisku monter, M. S. od 1962r. do 1999r. na stanowisku monter, spawacza i brygadzisty. Obaj świadkowie pracowali razem z odwołującym w tej samej brygadzie.

Świadek M. S., jako bezpośredni przełożony odwołującego zeznał, iż odwołujący pracował w brygadzie montersko-spawalniczej będąc jeszcze uczniem szkoły zawodowej. Do daty nabycia uprawnień spawalniczych pracował głównie jako monter, chociaż bywało, iż wykonywał drobne prace spawalnicze.

Odwołujący pracując na stanowisku spawacza otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szczególnych.

Odwołujący nie był członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe i zeznania świadków : F. P. i M. S. oraz przesłuchanie stron.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i wyjaśnieniom ubezpieczonego, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Należy również podkreślić, że zarówno świadkowie, jak i sam ubezpieczony precyzyjnie i w sposób nie budzący wątpliwości określili charakter pracy odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl 184 ust 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, określone zostały prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. W myśl działu XIV pkt 12 wykazu A określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, a stanowiącego Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do takich prac należą: prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do

rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych po ukończeniu 60 roku życia.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999r. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008r.) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożeniu wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało, że ubezpieczony K. W. ukończył 60 rok życia (...) i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego w (...) Przedsiębiorstwie (...) od grudnia 1979r. do 31.12.1998r., na stanowisku spawacza gazowego była faktycznie pracą w warunkach szczególnych określoną w wykazie A, dziale XIV :

- poz. 12, tj. pracą przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym , gazowym i atomowodorowym.

Wprawdzie odwołujący domagał się uznania za pracę w warunkach szczególnych całego spornego okresu, podnosząc , iż już od początku zatrudnienia pracował jako spawacz, to jednak wynik postępowania dowodowego nie potwierdza tych twierdzeń odwołującego. Mianowicie ustalono, iż dopiero od daty nabycia uprawnień spawacza odwołujący zaczął pracować na stanowisku spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wcześniej pracował głównie jako monter, aczkolwiek incydentalnie wykonywał prace spawalnicze, bez uprawnień.

W świadectwie pracy zakład pracy zamieścił informacje , iż w okresie zatrudnienia K. W. pracował w warunkach szczególnych jako monter i spawacz, powołał się na rozp. R.M. z dnia 7.02.183r. wykaz A dział .5 poz. 12 - bez wskazania czasokresów zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach.

Organ rentowy podnosił , iż wykonywanie pracy na różnych stanowiskach, w obszarze odrębnych działów wyklucza możliwość spełnienia wymogu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu, przewidzianym na danym stanowisku.

Trzeba jednak podkreślić, iż w myśl z ugruntowanego już stanowiskiem judykatury i doktryny „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie **nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi**” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w

Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997r., nr 1, poz. 2). Z kolei w wyroku z dnia 25 lipca 1997r. sygn. akt II UKN 186/97 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.)”(OSNP z 1998r, Nr11, poz. 342).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia, w tym dokumentacja osobowa, czy zeznania świadków.

Sąd uznał, iż jedynie okres wykonywania przez odwołującego pracy na stanowisku spawacza, można uznać za prace w warunkach szczególnych w rozumieniu cyt. w. przepisów. Odwołujący ukończył kurs spawacza w listopadzie 1979r., twierdził, iż po jego ukończeniu stale w pełnym wymiarze pracował jako spawacz, co potwierdzili świadkowie, a zatem w ocenie Sądu można uznać, iż na stanowisku tym faktycznie podjął pracę już w grudniu 1979r. Wprawdzie w aktach osobowych jest informacja, iż dopiero 19 stycznia 1982r. zaliczono go do I kategorii zatrudnienia, to jednak nie można odmówić wiarygodności świadkom i twierdzeniom odwołującego w kontekście wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności. Niezależnie jednak od tego, gdyby uznać, iż ubezpieczony podjął pracę na stanowisku spawacza dopiero od 19 stycznia 1982r. i tak spełniłby przesłankę 15 letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych na dzień 31.12.1998r. (z wyłączeniem okresów urlopu bezpłatnego).

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że ubezpieczony z momentem spełnienia wszystkich przesłanek tj. w dniu 28 lipca 2015r. (ukończenie wieku emerytalnego w dniu (...)) nabył prawo do spornego świadczenia emerytalnego .

Dlatego na mocy art.477(14) par. 2 kpc zmieniono zaskarżoną decyzję i przyznano odwołującemu prawo do emerytury od dnia 28 lipca 2015r.

(-) SSO Jolanta Łanowy